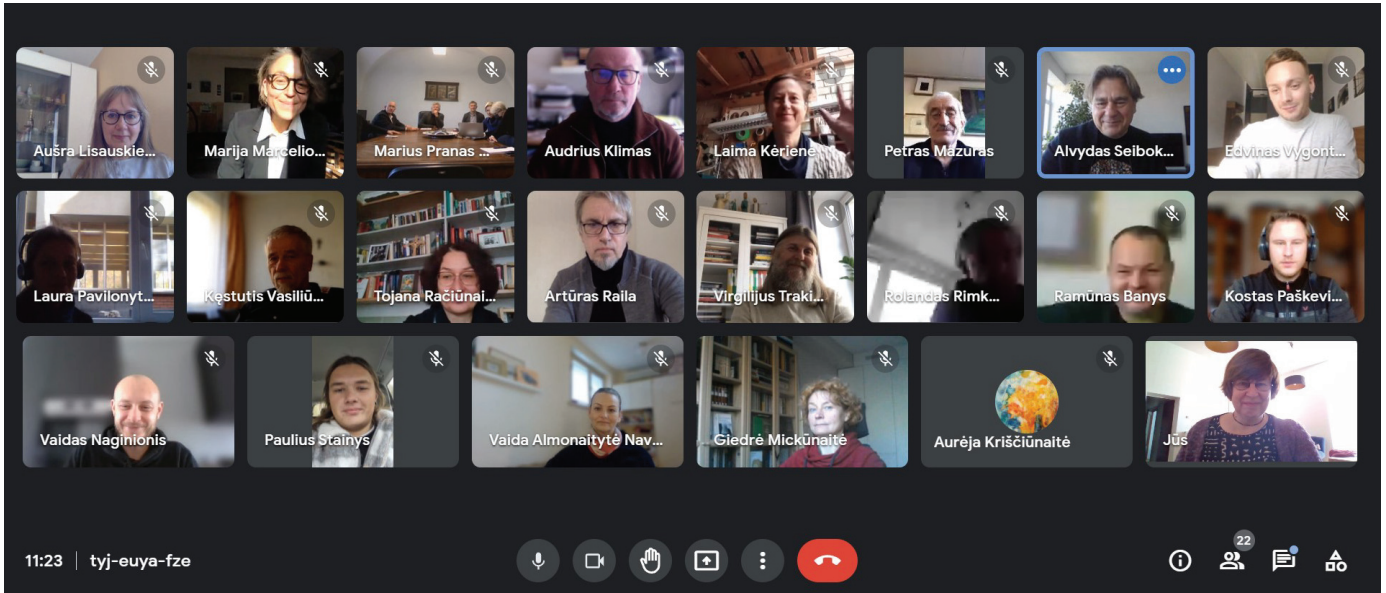

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

INFORMACINIS BIULETENIS Nr.8/9 (320/321) 2021 SPALIS

SENATE

Posėdis vyko spalio 13 d. mišriū akivaizdiniu nuotoliniu būdu informacinių technologijų priemonėmis (Google Meet platformoje) ir tiesiogiai. Dalyvavo 27 Senato nariai, Kauno fakulteto dekanas prof. Jonas Audėjaitis, Studijų tarnybos direktorė Agnė Kivilšienė.

Pirmiausia svarstyta 2021 m. priėmimo į studijas Vilniaus dailės akademijoje apžvalga. Prorektorė studijoms dr. Ieva Pleikienė pristatė išsamią informaciją apie 2021 m. priėmimą į studijas VDA, parengtą kartu su Studijų tarnybos direktore Agne Kivilšiene ir Tarpautinių ryšių skyriaus vadove Lina Košeleva. Pažymėjo, kad bendras stojančiųjų skaičius I pakopos studijas nesumažėjo, priimta žymiai daugiau užsienio studentų, kitų universitetų kontekste VDA yra septintoje vietoje pagal sutarčių pasirašymą. Dr. I. Pleikienė atkreipė dėmesį į tai, kad daug sudėtingiau vyko priėmimas į II pakopos studijas. Prireikė net kelių priėmimo etapų, kurie išsitęsė iki pat rugpjūčio pabaigos, stengiantis užpildyti ŠMSM skirtas valstybės finansuojamas studijų vietas. Deja, nepaisant visų pastangų, liko 10 nepanaudotų vė studijų vietų. Turime pagrindą labai rimtai apmąstyti vykdomą magistrantūros programų pasiūlą, jų kokybę ir reikalingus pokyčius, kad šios studijos taptų patrauklesnės stojantiems per 2022 m. priėmimą.

Svarstytas VDA dėstytojų kūrybinių atostogų nuostatų tvirtinimas. Prorektorius menui ir mokslui dr. Marius Iršėnas informavo, kad dokumentas buvo apsvaistytas Senato Studijų, Meno ir mokslo, Strateginio planavimo ir ekonominių reikalų komitetuose. Nurodė, kad į dalį pastabų atsižvelgta dokumente, jis atitinkamai pakoreguotas. Išsamiai pakomentavo procedūras, galimybes, garantijas. Pasisakė prof. Aušra Lissauskienė, prof. Marija Marcelionytė-Paliukė, prof. Alvydas Klimas, prof. Jonas Audėjaitis. Nutarta tvirtinti VDA dėstytojų kūrybinių atostogų nuostatus.

Trečiuoju klausimu Prorektorė studijoms dr. I. Pleikienė pristatė VDA VF, KF, TF ir KLF ADDAM papildomo ugdymo užsiėmimų įkainius, VDA fakultetų tarybų ir Senato komitetų posėdžių išvadas. Pasisakė prof. A. Lissauskienė. Nutarta pritariti įkainiams ir teikti juos Rektorei VDA Tarybos tvirtinimui.

Svarstyta VDA galerijos 5 malūnai nuostatų tvirtinimas ir teikimas VDA Tarybai tvirtinti šios galerijos steigimą. Prorektorius menui ir mokslui dr. M. Iršėnas pažymėjo, kad galerijos 5 malūnai steigimas buvo svarstytas Rektoro posėdyje 2014 m., tačiau vėlesnės steigimo procedūros VDA Senate ir Taryboje nebuvo atliktos. Per tuos metus galerija svariai prisidėjo prie VDA misijos bei strateginių tikslų įgyvendinimo, jos vykdoma veikla buvo pastebima ir sėkminga. Pristatė galerijos nuostatus ir svarstymo Senato Meno ir mokslo ir Senato strateginio planavimo ir ekonominių reikalų komitetuose išvadas.

Pasisakė prof. M. Marcelionytė-Paliukė, prof. Marius Pranas Šaliamoras, prof. Laima Kėrienė. Nutarta tvirtinti galerijos 5 malūnai nuostatus ir teikti VDA Tarybai tvirtinti šios galerijos steigimą.

Apsvarstytas pritarimas Kostiumo dizaino katedros pavadinimo keitimui į „Mados dizaino katedra“ ir teikimas VDA Tarybai tvirtinti. VF dekanas prof. M. P. Šaliamoras supažindino su esama procedūrine situacija, pažymėjo, kad pavadinimas siūlomas keisti katedros iniciatyva, nes jis labiau atitiktų programos specifiką. Senatas pritarė Kostiumo dizaino katedros pavadinimo keitimui.

Taip pat svarstyta pritarimas Monumentaliosios tapybos ir scenografijos katedros pavadinimo keitimui į „[vietinto meno ir scenografijos katedra“ ir teikimas VDA Tarybai tvirtinti. VF dekanas prof. M. P. Šaliamoras pažymėjo, kad pavadinimo keitimui buvo pritarata Fakulteto taryboje, reikia Senato pritarimo teikti tvirtinti VDA Taryboje. Senatas tam pritarė.

Svarstyta informacija dėl VDA profesoriaus emerito vardo teikimo. Prorektorius menui ir mokslui dr. M. Iršėnas pažymėjo, kad pagal VDA profesoriaus emerito vardo teikimo nuostatus vardo teikimas svarstomas kiekvienų metų lapkričio mėnesį, informavo apie būtinybę artimiausiu metu atnaujinti 2008 m. tvirtintus VDA profesoriaus emerito vardo suteikimo nuostatus, kurių preambulėje remiamasi jau pakeistais Aukštojo mokslo įstatymo ir VDA Statuto punktais. Pažymėjo Emeritūros komisijos nutarimą perkelti profesoriaus emerito vardo teikimo svarstymą lapkričio mėnesio Senato posėdžiui.

Svarstytas teikimas VDA Tarybai tvirtinti 2021-02-24 Senato pritarimą dėl UNESCO kultūros vadybos ir kultūros politikos katedros naikinimo. VF dekanas prof. M. P. Šaliamoras pažymėjo, kad ši katedra naikinama ne Akademijos iniciatyva, o po gauto neigiamo išorinio SKVC vertinimo. Senatas nutarė teikti VDA Tarybai tvirtinti šį pritarimą.

Svarstytas analogiškas teikimas VDA Tarybai tvirtinti 2021-02-24 Senato pritarimą dėl Piešimo katedros naikinimo. VF dekanas prof. M. P. Šaliamoras supažindino su esama procedūrine situacija, pažymėjo, kad pagal patvirtintus VDA Katedros nuostatus dabartinė Piešimo katedra neatitinka katedros apibrėžimo, su katedros kolektyvu buvo ieškoma galimų darbo formų ateityje, vyko susitikimai, pokalbiai, taip pat pažymėjo, kad visi Piešimo katedros dėstytojai šiuo metu dirba kitose katedrose. Nutarta teikti VDA Tarybai tvirtinti 2021-02-24 Senato pritarimą dėl Piešimo katedros naikinimo.

Apsvarstyta Senato kadencijos pabaiga. Senato pirmininkė pažymėjo, kad Senatas dalyvavo priimanč svarbius visai Akademijai sprendimus, padėjo Senato nariams už darbą ir palinkėjo kitos kadencijos Senatui atsakingos sėkmingos veiklos. Pasisakė prof. Alvydas Šeibokas, dr. Ieva Pleikienė.

AKADEMIJOS ŽMONĖS

Telšių fakulteto prof. Zita Inčirauskienė

VF Tapybos katedros prof. Konstantinas Bogdanas

Dailėtyrininkė prof. dr. Giedrė Mickūnaitė

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS KRONIKA

Spalis

- 5 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma Donato Norušio paroda „Intuityvios instrukcijos“
 5 d. „Kreatoriume“ atidaroma Grafinio dizaino katedros III kurso studentų projekto „Kas už?“ paroda
 8 d. Vidmanto Martikonio galerijoje atidaroma Rektorės doc. Ievos Skauronės tapybos paroda „Tai įvyko rytojaus vakare“
 9 d. VDA „Lauko ekspozicijoje“ atidaroma juodosios keramikos paroda „Ženklai“, kurioje eksponuojami VDA studentų, absolventų ir dėstytojų sukurti darbai.
 12 d. Lektoriaus iš Belgijos Koen Snoeckx kūrybinės dirbtuvės studentams ir dėstytojams 112 auditorijoje
 13 d. Senato posėdis
 14 d. Kauno fakulteto galerijoje atidaroma VDA garbės profesoriaus Algimanto Švėgždos (1941–1996) kūrinių paroda „Didžioji paslaptis“, kurioje pristatomi šio dailininko piešiniai ir grafikos darbai iš Nacionalinio M. K. Čiurlionio muziejaus kolekcijos
 14–17 d. VDA Doktorantūros skyriaus (moderatorius dr. Vytautas Michelkevičius, kuratorė dr. Akvilė Anglickaitė) organizuotas tarptautinis kongresas „Tirti ar netirti post-disciplininėje akademijoje?“, kuriame dalyvavo 70 menininkų ir tyrėjų iš Lietuvos ir viso pasaulio.
 21 d. Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje pristatoma doc. dr. Ramutės Rachlevičiūtės knyga „142 atvartys: Lietuvos menininkų autobiografijos“
 22 d. 112 auditorijoje vyksta Mados dizaino katedros kartu su „Mados infekcija“ organizuota paskaita-diskusija, kurioje dalyvauja tarptautinio mados instituto „Polimoda“ direktorius Massimiliano Giornetti ir šio instituto lektorė M. Popadničenko
 22 d. VDA Atvirosios dailės, dizaino ir architektūros mokyklos, Lietuvos dailės ugdytojų draugijos ir Liepojos universiteto organizuotas simpoziumas „Meninio ugdymo gerinimas: pedagogų patirtys, tyrimai, kūrybinė raiška“

Parodoje „Bėgančios eilutės“

Sigitas Faraponis „Verpstė“, 2013

Paroda „Muilas ir vanduo“

22 d. Galerijoje „5 malūnai“ atidaroma Sigito Faraponio tapybos ir grafikos paroda „60+1“

25 d. Kauno fakulteto fojė (Muitinės g. 4) atidaroma KF Tapybos katedros II kurso studentų paroda „Vienas motyvas. Skirtingi variantai“

26 d. Galerijoje „Akademija“ atidaroma paroda „Bėgančios eilutės“

26 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma paroda „Muilas ir vanduo“

28 d. „Titanike“ atidaroma Eglės Velaniškytės tapybos paroda „Puota maro metu“

29 d. Telšių menų inkubatoriuje vyksta Telšių amatų mokyklos 90 metų minėjimas-konferencija „Meno studijoms Telšiuose – 90 metų“.

Vilniaus dailės akademijos galerijoje „Tapybos koridorius“ veikia Vilniaus fakulteto Tapybos katedros studentų ir absolventų paroda „+37,5“.

VDA bibliotekos abonemente veikia Monumentaliosios dailės (freskos-mozaikos) bakalaurės Eglės Žostautaitės paroda „Palikti“ Telšių galerijoje veikia Aurimo Anuso paroda „Memelmort“.

Eglės Velaniškytės parodoje „Puota maro metu“

NAUJI MENOTYROS DAKTARAI

Marius Daraškevičius

Gimė 1982 m. gegužės 9 d. Kaune. 2001–2005 m. studijavo VDA Kauno fakultete. Menų bakalauras. 2005–2007 m. studijavo VDA Kultūros vadybos ir kultūros politikos katedroje. Vadybos ir verslo administravimo magistras. 2009–2012 m. studijavo VDA Architektūros katedroje. Architektūros bakalauras. 2016–2020 m. studijavo Lietuvos kultūros tyrimų instituto doktorantūroje. Nuo 2007 m. dirbo kūrybinį darbą dizaino ir architektūros srityje (2015 m. įsteigė kūrybinę studiją MB „Marivs“). VŠĮ „Dvarų kultūra“ bendrasteigėjas (2017 m.), direktorius. Nuo 2020 m. eina VDA Panemunės pilies (muziejus–galerija) padalinio meno direktoriaus pareigas. Nuo 2021 m. VDA lektorius (Dailės istorijos ir teorijos katedra, Restauravimo katedra). Priklauso kelioms kultūrinėms organizacijoms: Lietuvos dailės istorikų draugijai, LR Restauratorių sąjungai, Europos ar-

chitektūros istorijos tinklui, Tarptautinei muziejų tarybai (ICOM), Lietuvos architektūros meno tarybai prie LR Kultūros ministerijos (2020–2023 m. kadencija). 2021 m. birželio 30 d. apgynė disertaciją „Valgomojo modernėjimas Lietuvos dvaruose XVIII a. viduryje – XX a. pradžioje“.

Eglė Bagušinskaitė

Kultūros paveldo specialistė, istorikė, menotyryninkė. Nuo 2013 m. dirba Kultūros paveldo centre, Kilnojamųjų objektų skyriuje. 2008–2012 m. studijavo Vilniaus universitete, įgijo istorijos bakalauro laipsnį. 2012–2014 m. ten pat studijavo Paveldosaugos magistrantūroje. 2016–2020 m. studijavo Vilniaus dailės akademijos Menotyros doktorantūroje. Mokslinių tyrimų sritis: XIX–XX a. amatininkškosios ir fabrikinės gamybos baldų raida, jų skirtis ir tarpusavio santykis, dizaino tendencijos. Vilniuje

dirbė baldų meistrai, veikė fabrikai, jų gaminiai, muziejuose ir viešosiose vietose išlikę baldų pavyzdžiai, interjerų istorija. 2021 m. apsigynė daktaro disertaciją „Baldų gamyba Vilniuje XIX a. II pusėje–XX a. pradžioje: tarp amatų ir pramonės“.

Evelina Bukauskaitė

Gimė 1986 m. Dailėtyrininkė, gyvena ir dirba Vilniuje. 2008 m. baigė dailėtyros bakalauro studijas Vilniaus dailės akademijoje, 2010 m. ten pat įgijo menotyros magistro kvalifikacinį laipsnį. 2015–2021 m. Vilniaus dailės akademijoje rengė menotyros krypties disertaciją. Nuo 2010 m. dirba Lietuvos nacionalinio muziejaus Ikonografijos rinkinių skyriaus vyresniąja muziejininke. Pagrindinės mokslinių interesų sritys: tarpukario Lietuvos dailės aplinka, Lietuvos žydų dailininkų kūryba. Spalio 5 d. apgynė disertaciją „Žydų meninis gyvenimas Lietuvoje 1919–1940 m.: tarp autonomijos ir integralumo“.

ArtVilnius'2021

Spalio 15–18 d. vykusios XII šiuolaikinio meno mugės „ArtVilnius“ atidarymo ceremonijoje apdovanotos geriausios galerijos, iškiliasi menininkai ir kūriniai. Tarp septynių geriausių galerijų pateko „Artifex“ ir „Titanikas“.

VDA tekstilės galerija „Artifex“, pažymėta už netikėtą meninį bendradarbiavimą ir konceptualų medžiagos panaudojimą. Pasitelkdamas neribotą kūrybiškumą ir žaliąsias technologijas menininkės Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė (Vilniaus fakulteto Tekstilės meno ir dizaino katedros docentė) ir Rūta Šipalytė karantino pokyčius transformavo į meno kūrinius ir artefaktus. Konceptualaus proceso dėka atsirado optimizmo nestokojanti ir naują kryptį vystanti #sportathome kolekcija.

VDA parodų salės „Titanikas“ pastebėtos už Vilniaus fakulteto Skulptūros katedros profesoriaus dr. Žygimanto Augustino ekspozicijos kokybę ir vientisumą, įtaigų meninio tyrimo plėtojimą.

Geriausiu jaunuju „ArtVilnius'2021“ menininku išrinktas tarpdisciplininio meno kūrėjas, VDA I kurso skulptūros studijų programos magistrantas Denisas Kolomyckis. Jis įvertintas už drąsą asmeniškumo ir politiškumo manifestaciją. Menininko kūrinių pristatė VDA parodų erdvė „5 malūnai“. Geriausiam jaunajam menininkui įteikta „ArtVilnius'21“ mecenato – advokatų kontoros „Cobalt“ premija.

„ArtVilnius'2021“ komisija: nepriklausoma kuratorė, VDA dėstytoja Laima Kreivytė (pirmininkė), šiuolaikinio meno muziejaus Krokuvėje kuratorė Monika Kozioł, menotyryninkas, kritikas, fotografas Virginijus Kinčinitis, šiuolaikinio meno kuratorė Neringa Bumblienė ir menotyryninkė, Lietuvos tarpdisciplininio meno kūrėjų sąjungos pirmininkė Danutė Gambickaitė. *Mūsų inf.*

Projektas #sportathome meno mugėje „ArtVilnius'21“

Prabėgo „Dizaino savaitė“

Jau šešioliktą kartą surengta „Dizaino savaitė“ – vienintelis tokio masto dizaino festivalis Lietuvoje. Spalio 11–17 d. besidomintys dizainu galėjo pasinerti į dizainerišką fiestą, kurios metu svečiai buvo kviečiami sudalyvauti kūrybinėse dirbtuvėse, apsilankyti parodose, konferencijose, o kūrėjai – pristatyti savo naujausius darbus festivalio auditorijai.

Festivalyje aktyviai dalyvavo VDA dizaineriai. Jo metu vyko šios parodos: VDA „Lauko ekspozicija“ rodyti „Ženklaai“; VDA „Titaniko“ vitrineje pristatyta paroda „Laureatai“, skirta paminėti Vilniaus fakulteto Dizaino katedros šešiasdešimtmečio jubiliejų. Parodoje buvo eksponuojami katedros studentų, absolventų darbai, pelnę Lietuvos dizaino prizą „Geras dizainas“ ir įvairius tarptautinius apdovanojimus.

VDA meno ir dizaino krautuvėje (VDA Senieji rūmai) vyko aukcionas „Dizainas ieško namų“, „Kreatoriume“ vyko interaktyvus dizaino paroda „Kas už?“, o parodų erdvėje „5 malūnai“ pristatytas tiražinės knygos projektas „Pokalbiai su Jurgiu Baltrušaičiu“. Taikomosios dailės ir dizaino muziejus surengta paroda „Kūnas, istorija, tyrimas“. Telšių fakultetas parengė dvi ekspozicijas: Biržų pilies rūmų II aukšto fojė, arsenalo II aukšto fojė veikė paroda „su GYVENIMAS“, o „Karštojoje vitrineje“ (Muziejaus g. 29A, Telšiai) – paroda „REFERTDEGUSTUM“.

„Dizaino savaitės“ programą papildė „Design Talks“ tarptautinė konferencija, kuri vyko spalio 13 d. Nacionalinėje dailės galerijoje. Pirmą kartą Lietuvoje vykusio tokia konferencija subūrė akademikus, tyrinėtojus ir dizaino praktikus diskutuoti klausimais: ar geras dizainas gali būti tvarus dizainas; tolimas ar artimas dizaino ir meno santykis bei kodėl verta investuoti į dizainą? *Mūsų inf.*

– Papsakokite apie savo kelio į architektūrą, į menų pradžia.

– Mane jau nuo pat pirmo skyriaus domino piešimas, menas, o tada ir buvo toks supratimas, kad piešti – yra menas. Paskui, per visą gimnaziją ir mokytojų seminariją buvo daug mokytojų, kurie man padarė tam tikrą įtaką. Šiaulių gimnazijoje tada dirbo tokie seni piešimo mokytojai kaip Ananjevas ir Petraitis, bet viską ten išjudino atėjęs Č. Janušas. Tada labai daug dirbdavom. Paskui buvo P. Aleksandravičius, o kas po jo dėstydamo, aš ir nebežinau. [Šiaulių mokytojų] seminarijoje dirbo dailininkai Jankus, paskui Bagdonavičius...

Kai baigiau seminariją, buvau pašauktas į kariuomenę, tarnavau aviacijoje, Zokniuose. Tenai turėdavau laiko, jau nuo antros valandos būdavau laisvas, tai buvau susidaręs tokią programą, skaitydavau. Ten būdavo knygų, dar nusipirkdavau, domėjausi, sekdavau ir ten apie meną tai jau viskas buvo perskaityta kiek ten buvo tos literatūros. Gyvenau už miesto, iki ten reikėdavo eiti 4–5 kilometrai, bet ne visada norėdavom išeiti, vietoj dirbdavom. 1940 m., kai atėjo sovietai, aš išėjau iš kariuomenės. Buvo taip, kad mus kaip inteligentus pora mėnesių ar kiek anksčiau [iš tarnybos] atleido, taip kad aš kariuomenėje jau nebesusitikau su sovietais. Tiesa, anksčiau, kai jie atvažio, kai [karinės] bazes steigė, juos jau buvom matę... Pamenu, tą vasarą labai triukšmingai buvo švenčiamos Antaninės, o paskui, birželio 15 d., viskas baigėsi. Rudenį buvo galima eiti mokytojauti, na bet man tas nebuvo užprogramuota iš anksto, tai aš galvojau stoti į Meno mokyklą, bet tada kaip tik persitvarkė [Vytauto Didžiojo] universitetas ir ten, Statybos fakultete, įsteigė Architektūros skyrių. Na, tai mes keli (Budreika ir kiti) nutarėm stoti į tą Architektūros skyrių ir čia pradėjom tas savo studijas.

– O nuo kada buvote pažįstami su E. Budreika?

– Nuo gimnazijos laikų, nuo antros klasės mes buvom draugai. Na ir kartu studijavom. Žinoma, būdavom labai užsiėmę: iki pietų Aleksote, Fizikos-chemijos institute (jį paskui per karą subombardavo) būdavo teoretinės paskaitos. Kadangi gyvenom Perkūno alėjoje, tai iš ryto kaip atsikeldavom, per visą miestą reikėdavo važiuoti į paskaitas.

– Kokios disciplinos būdavo dėstomos tame Fizikos-chemijos institute?

– Ten buvo chemija, fizika, matematika, braižomoji geometrija. Buvo daug tokių specialybių, kur mes kartu klausėm su statybininkais. Ten buvo tokia pagreitinta geodezininkų, chemikų laida, tai ir su jais daug tų dalykų mes kartu klausydavom. O su statybininkais beveik viską klausėm kartu, tiksliai nebuvo tų specialybės dalykų. Paskui, popiet, tai jau čia, centre, kur tretieji, pirmieji [Universiteto] rūmai, paskaitos būdavo. Na, kadangi naujai įsteigta specialybė, nauja tvarka, buvo tokios auditorijos padarytos: daug stalų, naujos lentos braižymui pridėtos, koridorių tokios spintos brėžiniams susidėti. Bet kažkaip studentai vis vien nemėgdavo eit ten vietoj dirbt, ir eidavom tik kai tikrindavo darbus, tik tada tenai būdavom... Na, o po to, kai baigdavosi paskaitos, tai aš pirmą semestrą dar dirbau Vokietaičio suaugusių mokykloje. Ten man, kaip studenčiokui, davė dėstyti tokius dalykus, kaip lietuvių kalbą, paskui – istoriją. Tos istorijos, kai čia viskas pasikeitė, nelabai kas norėjo mokinti, bet tąsyk, pirmais metais dar niekas labai nežiūrėjo... Ateidavo jau nuvarę darbininkai, tai aš su jais pakalbėdavau, papiešdavau visokių ten įvairių žmogelių, tas jiems patikdavo... Taigi, būdavo, išeidavom rytą aštuntą ir grįždavom labai jau vėlai...

– Kaip supratau, centre būdavo daugiau specialybinės paskaitos?

– Po pietų čia, centre, būdavo tokie daugiau praktikos dalykai: architektūros pagrindai, istorija, paskui – piešimas, taip pat tikrindavo uždavinius – braižomosios geometrijos praktikos darbus.

– Kas tas disciplinas dėstė?

– Buvo daug tų dėstytojų. Sakysim, piešimą dėstė Stasys Kudokas, architektūros pagrindus – Jonas Kovalskis. Kas pirmais metais dėstė matematiką jau nebežinau, fiziką – Ignas Končius, chemiją, rodos, Vaitiekūnas. Buvo architektūros istorija, ją taip gan praktiškai skaitė Kovalskis. Meno istoriją dėstė Jonas Grinius. Braižomąją geometriją dėstė Baublys. Tai jisai, būdavo, taip vikriai dėstydamo, kad nespėdavom užsirašinėti... Būdavo [pas jį] ir asistentai, kurie uždavinius tikrindavo. Gal kokie keturi. Taip susiedavom, sėdėdavom, o jis aiškindavo. Panašiai darė Kovalskis kai koregavo architektūros darbus: atsinešdavo kas ką turi, parodo, o visi užgulę klausom kokios ten pastabos. Kovalskį mes labai mėgdavom, taip linksmai praicdavom

Pasakoja Simonas Ramunis

Simonas Ramunis Lietuvos kariuomenėje

Simonas Ramunis (iki 1940 Ramanauskas; 1916 10 29 – 2002 12 17) – žinomas Lietuvos architektas ir dizaineris, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto, Kauno taikomosios dailės instituto ir Lietuvos valstybinio dailės instituto auklėtinis, prisidėjęs prie kelių kartų architektų ir dizainerių ugdymo mūsų Alma Mater. 1945–1953 m. jis dėstė Architektūros fakultete, o 1960–1977 m. – Architektūros ir inžinerinių disciplinų katedroje, Pramonės gaminių meninio konstravimo katedroje. Nuo 1965 m. docentas. Nugyveno įdomų ir įvairių kupiną gyvenimą, deja, platesnių prisiminimų nepaliko. Šis interviu darytas 1997 m.

tie jo užsiėmimai. Kudokas per piešimą tai nieko nesakydavo, nekoreguodavo, taip vaikščiodavo, o mes dirbdavom...

– Kiek žinau, tada buvo du architektų kursai?

– Architektūra buvo taip suorganizuota: mes, tai buvom nuo pirmo kurso atėję, o paskui kiti kursai buvo [sudaryti] iš tokių studentų, kurie išlaikė daug dalykų iš statybos (kurie mums bendri buvo). Taip sudarytame antrame buvo Šešelgis, toksai vilnietis Puišė, kitas vilnietis – Jurgio Šlapelio sūnus ir dar kai kurie kiti.. Šešelgis sakė, kad buvo ir kiti kursai, pavyzdžiui, trečias, bet ten nedaug žmonių. Baigimo tvarka būdavo tokia: ka-da susidarydavo keli išlaikę egzaminus, tai jiems jau duodavo, patvirtindavo diplominius darbus, paskirdavo auditoriją ir ten jie ištais sėdėdavo. Čia ir buvo to perversmo esmė... Anksčiau tai buvo tokia nekursinė, bet buktai dalykinė sistema, kai buvo nustatytas egzaminų minimumas ir jeigu [studentas] išlaiko tą minimumą, jį paskui jau kelia į aukštesnį kursą. Na ir taip eidavo... O paskui jau reikėdavo visus egzaminus užbaigti. Mums tai jau reikėjo iš kurso į kursą visus egzaminus išlaikyti, taigi, buvo kursinė sistema. Pirmos sistemos buvo tokie trūkumai, kad [studentas] išlaikydavo minimumą, na, o kai kurių egzaminų nelaikydavo. Pavyzdžiui, labai sunkus buvo aukštosios matematikos egzaminas. Pirmam kurse pasilikdavo [jo nelaikęs], paskui vėl pasilikdavo ir, būdavo taip, kad viską išlaiko, reikia baigti, o šito dar nėra išlaikyta... O per laiką užmiršdavo viską. Paskui, kitas dalykas: tie statybininkai vasarą eidavo praktikon. Ta praktika būdavo tiems, kurie gabesni, kurie aktyvesni, tai dėstytojai, ypač prof. Songaila, paimdavo juos pas save [į objektus] ir tie studentai dirbdavo kol tik statyba tęsė (tada, žinoma, tik vasarą būdavo). Tai jie atvažiuodavo vėliau. O kada atėjo sovietai, tai buvo perorganizuotas Universitetas pagal kursus ir jau mes šitaip darėm...

– Kas dar studijavo architektūrą Statybos fakultete, ką dar prisimenant iš savo kurso?

– Beveik visus prisimenu, jų apie trisdešimt buvo. Budreika, Vizgirda, Vitkauskas (generolo sūnus), Kripas, Lidija Mackevičiūtė, Kajeckaitė (iš viso keturios moterys buvo, dvi iš jų žydaite, viena Hasia tokia labai

landi), toks Belabrodskis (jis buvo baigęs aukštesniąją technikos mokyklą), paskui dar Vizbaras, Narbutas... Pas mus buvo ir Pajaujis, bet aš jį nelabai prisimenu.

– O Juozą Lukšą prisimenat?

– Teisybė, dar mūsų kurse buvo Lukša, Zalagėnas, Ladiga, Aliulis, Sođeika (paskui jis išėjo į konservatoriją). Ladiga kai pašaukė į Mandatų komisiją, tai jį klausė: „O generolas Ladiga ar ne giminė?“ Sako: „Giminė“. „Tai kas jis tau?“ „Tėvas“, sako. Po to, antrais metais Ladiga nebegrižo... Dar buvo toks Stankevičius, aukštesniąją technikos mokyklą baigęs, Stelingis – buvęs karininkas.

1941 m. birželį buvo vežimai. Jų man neteko matyti, mes tada dirbom, bet teisybė, kad iš mūsų kurso išvežė keletą. Tarp jų buvo ta žydė Hasia, dar fabrikančio sūnus. Iš antro kurso išvežė Adomo Brako sūnų. Jis buvo muzikantas, akordeoną turėjo, visada grodavo, tai dargi kažkas matė, kaip jį vežė sunkvežimiui. Kai jis ten [Sibirą] papuolė, tai kaip muzikantas dalyvavo saviveikloje, dar kažkokiam teatre dirbo. Grįžo, bet dabar ar dar gyvas, nežinau...

– Kaip prisimenate karo pradžia?

– 1941 m., mums jau baigiant pirmą kursą, vieną sykį sėdim su E. Budreika Savanorių prospekte, valgykloje, ir jis sako: „Bus karas“. Mat ten, tuo prospektu tada kaip tik traukė sovietų kariuomenė: matosi išduoti nauji kinkymai arkliais, amunicija – viskas nauja. Bet mes daugiau dėl to nesukom galvos. Mokėmės iki galo ir vat... Aš tada gyvenau Perkūno alėjoje pas profesorių Tada Petkevičių (tarptautinės teisės specialistą), kuris ten turėjo savo namuką. Petkevičius su prof. Konstantinu Jablonskiu važinėjo dėstyti į Vilniaus universitetą, kur [iš Kauno] buvo perkelti humanitariniai dalykai, teisė... Tai ten, tame namelyje, tokioj palėpėj aš gyvenau ir vieną sykį birželį, trenksmas! Pasiziūrėjau pro langelį (stoglangį) – nieko. Pasirodo, tada kaip tik Linksmadvarį Aleksote bombardavo. Paskui, rytą atsikeliam, tai toksai sujudimas, tie sovietai jau sako: „Manevrai, manevrai...“ Paskui vieni emė bėgti, išvažiovo... Tas labai neilgai truko, nes po kelių dienų, antradienį jau buvo Kaune vokiečiai... Prie Aleksoto tada tapytojas Vladas Eidukevičius žuvo... Karas, sujudimas, pasipriešinimas buvo, bet greit viskas praėjo...

– Ar neteko dalyvauti Birželio sukilime?

– Prisėjo...
 – Gal prisimenat kokiam sukilėlių būriui priklausėt, kur veikėt?
 – Buvo ten toks judėjimas, daug ką pamenu, bet kaip ten atsiradau, kas pakvietė, nebeprisimenu... Aktyvistių fronte aš nebuvau. Mačiau vyrus su baltais raiščiais, kurie atėjo ir kasė apkasus prie Radijo stoties. Tada bazavomės senamiestyje, netoli Aleksoto tilto. Ten buvo policijos skyrius ir mes buvom prie to tilto įsitaisę. Ypatingų ginklų nebuvo, atsinešė kas ką turėjo... Galvojom, kad mus iš čia išrūkys, bet nebeišėjo, įsitvirtinę buvom. Ten tvarkyti ginklus reikėjo, atbėgdavo žmonės [pagalbos], [pavyzdžiui], su granatom ne-mokėdavo elgtis, o aš kai iš kariuomenės neseniai buvau [grįžęs], padėdavau. Kiek ko turėjom, tai išdalydavom, pamokydavom. Prie to tilto buvom apie tris paras, kol atėjo vokiečiai. Kai jie atėjo, ten mane vienas vokietis, toks tartytojas, apgavo. Aš buvau radęs sandėliuose visokių rūbų, turėjau belgišką pistoletą, naują, gražų, gerą, tai tas pamatė ir sako, kad jam tardymui reikia [to pistoleto]. Atidaviau ir nebegrąžino. Pasiūdomų buvo, kol per Nemuną [vokiečiai] perėjo, žuvo ten iš dėstytojų Liudvikas (?). Bet labai greitai susitvarkė. Vokiečiai kai atėjo, išpūdingai atrodė: rankovės atraitotos, jauni visi, dainuoja, armoškėm groja... Kai paskelbė naują [Laikinąją] vyriausybę, pamenu, T. Petkevičius dar ginčijosi su architektu V. Landsbergiu. Petkevičius ir sako: „Dabar reikia laukti, kada vokiečius sumuš“. Dar Petkevičius (jis buvo tarptautinės teisės profesori-us) sakė, kad reikia paskelbti, kad išstojam iš Tarybų Sąjungos, o Landsbergis, tėvas, sako: „Ne, kadangi jeigu taip paskelsim, tai mes pripažįstam, kad įstoje buvom...“ Taip vis ginčijosi, bet viskas baigė, vokiečiai uždėjo savo tvarką. Tiktai pasidarė klaiku, kai iškabino plakatus, kur buvo parašyta: „Eikite, padėkite vokiečiams, jūsų šeimos gaus duonos ir galėsite melstis savo kalba“. Taip klaiku buvo, kad į mus kaip laukinius žiūrėjo, kad kitokių interesų nematė... Kai viskas aptilo, paskui pradėjom vėl studijuoti – tai jau buvo antras kursas. Antram kurse aš jau ir Taikomosios dailės institute, ir čionai, [Universitete] studijavau, man neblogai klostėsi. Tiesa, kadangi naujo karas, tai tik dirbdavom, jokių pramogų nebuvo... Pamenu, po dvi paras sėdėdavom be valgio ir braižydavom... Būdavo tokių uždavinių, kad šeštadienį nusipirkdavome visą davinį, kokias tai suspaustas avižas, pavalgydavom, atsisėdavom ir braižydavom. Ypatingai sudėtingi buvo dideli braižomosios geometrijos uždaviniai, kur daug techniško darbo. Tam, kad padarytum kruopščiai technikinį darbą, tai būdavo, iš vakaro atsisėdė, per naktį, sekmadienį per dieną, dar per naktį, ir tai nesnausdavom... Tai paskui mums taip juokingai atrodydavo kokie nors humanitarai: kur nors ką paskaitėi ir gali pafilosofuoti, o čia nieko [nepafilosofuosi] – čia turi parodyti! Jeigu neparodysi nieko, tai nieko ir nėra.
 Beje, tais laikais dar ir malkų kirsti važiuodavom. Universitetui reikėjo pačiam save aprūpinti kuru, tai paskyrė kiekvienam studentui po du kubinius metrus padaryti. Pirmais metais vykom į mišką prie Lekėčių, tai ten baisiausiai uodų, kelias naktis neužmigom! Kitais metais aš jau buvau susitaręs su Juozu Lukša, kuris ten gyveno, kad aš jam piešinius, vasaros darbus padarysiu, o tu, sakau, kelis kubinius metrus malkų sukirsi... Toks buvo sandėris tarp mūsų padarytas...
 – Dar pas Petkevičių su Budreika tebegyvenot?
 – Jis iš pradžių kartu su manim gyveno, paskui su broliu išsikėlė. Aš tada jau vienas gyvenau. Ten buvo toks mažytis kambarėlis pastogė, buvo daug knygų, dalis jų Petkevičiaus, kitos mano... Dar ir dabar ten jos pasiliko. Kur būdavau, ten vis palikdavau... Čia tokios ilgos istorijos...
 – O po metų kiek susirinko į antrą kursą, ar daug nubyrėjo?
 – Nubyrėjo. Sumažėjo, gal kokia aštuoniolika beliko.... Sakysim, Ladigos nebuvo, Aliulio nebebuvo, Belabrodsčio nebuvo... Tai taip studijavom, kaž-kaip mums klostė, bet paskui mūs uždarė... Tiesa, kai buvau antram kurse, kadangi paskui nebedirbau mokykloje ir būdavo laiko, aš ir stojau į Taikomosios dailės institutą. Iš ryto klausydavau paskaitas Universitete, o po pietų, kai čia buvo tokie praktiniai dalykai, kaip, sakysim, piešimas ar braižomoji geometrija ir ne visada reikia [dalyvauti], tai tada aš lankydavau Taikomosios dailės institutą...
 – Kokius dalykus klausydavot Dailės institute?
 – Ten kasdien buvo piešimas. Kartais dar būdavo kokios dvi valandos ornamentikos ar kitko. Dar perspektyvą Rimtas Kalpokas dėstė, Ignas Šlapelis – meno istoriją. Ten buvo ta Kovalskio [Dekoratyvinės architektūros] studija, kur dėstyta mažoji architektūra. Tada Dailės institute būdavo tokia tvarka, kad vieną studiją [mokosi] visi kursai. Kai pirmokas išlaikydavo egzaminus, paskui, maždaug po mėnesio ar po kiek, pereidavo visas studijas ir kuri jau jam patikdavo, ten jis ir tępdavo, pasilikdavo... Na tai šituo atžvilgiu buvo gerai, kad susipažindavo, nes anksčiau [daug kas] galvojo, kad menas yra tiktai tapyba... Aš stojau į antrą kursą, tai ten jau daugiausia architektūra, dar piešimas buvo, meno istoriją klausydavau, perspektyvos irgi kartais klausydavau – ten ji biškutį kitaip buvo dėstoma...
 – O Dailės instituto Dekoratyvinės architektūros studijoj ar ne tie patys studentai buvo kaip ir Universitete?
 – Ne, iš Universiteto aš vienintelis ten įstojau. Ten dar lankė, kiek pamenu, Ručys, Speičys, Petras Janulis, Virako brolis... Dar viena mergina buvo, pavardė užmiršau... Pats Jonas Virakas, atrodo, jau anksčiau buvo baigęs ir

galbūt pas Kovalskį dirbo, braižydavo...

– O tie, iš Dailės instituto, ar nelankė paskaitų Universitete?
 – [Universitetas] labai imponavo P. Januliui, jis lankydavo miestų planavimą ir jis paskui, kai baigė, dirbo Projektavimo trešte prie miestų planavimo... Kitų daugiau nebuvo. Tai mes ten taip mokėmės, mokėmės, o vieną dieną ateinam ir žiūrim, kad sargybiniai prie Instituto durų stovi! Tai čia buvo 1943 m. kovo 18 d. Tada jau išėjom namo. Paskui ir fakultete paskelbė, kad uždarė... Kaune [vokiečiai] visur pastatė sargybinius: užpyko, kad niekas nėjo į Arbeitsamt'ą, paskui kariuomenėn, frontą gelbėti... Tada Balį Sruogą, Masaitį iš Marijampolės ir dar daug tokių išvežė į darbo stovyklą Vokietijon...
 – Ar jūs į Darbo tarnybą neėmė?
 – Tų, kurie studijavo, neėmė. Kai uždarė universitetus, [kai kuriems] profesoriams algas mokėjo, jie turėjo dirbti mokslinį darbą, bet tie darbai buvo suskirstyti: kurie turi reikšmės karo ūkiui, tie svarbesni. Štai [Steponas] Kopulaita toks mitrus buvo, kad ėmėsi hidrometriją tyrinėti... Taigi, visi dirbo, bet tik tie, kurie techniškai... O humanitarai, tokie kaip Petkevičiai, tai labai vargo. Kovalskis gal projektavo...
 Jeigu, įdomu, 1942 metais, pavasarį Institutas suruošė didžiulę mokinių parodą, na ir tenai įvyko toks dalykas. [Adalbertas] Staneika, anksčiau dirbęs diplomatinį darbą, toks salioninis portretistas buvo, tapydavo be jokio piešinio ir iš karto gražiai išeidavo... Jis mums šriftą ir ornamentiką dėstė, gražiausiai pavyzdžius kreida papiešdavo ant lentos. Duodavo mums šriftą rašyti. Vieną sykį davė studentams tekstą parašyti, o [Zenonas] Varnauskas ne tą tekstą, bet kitą, rodos, iš Motiejiaus Valančiaus kaip kryžiuočius prie Varnių sumušė, parašė ir pakabino toje parodoj. Matyt, koks nors memellenderis vaikščiojo, skaitinėjo, lietuviškai suprato, na ir pasikėlė skandalas! Norėjo tą parodą uždaryti, bet V. K. Jonynas toksai mitrus, tai ten vazių ar ką iš keramikos davė dovanų, sutvarkė, tai pasiliko šita paroda...
 Kai uždarė universitetą, tada aš su Antanu Stellingiu (jis buvo beveik nuo Akmenės kilęs) nutarėm eiti pėsti į namus. Taip pavakary, apie penktą valandą išėjom, jau sniego beveik nebuvo, pašalę, gražu, jaučiasi, kad pavasaris eina. Priėjom prie Neries, persikėlėm per ją keltu, mėnulis šviečia... Taip ėjom ėjom, reikia kažkur pernaktot. Ėmėm ieškoti, o žmonės bijojo, nes vokiečiai gaudydavo... Pamatėm šviesą ir užėjom [paprašyti] nakvynės. Gal jau dvyliktą ar pirmą valandą... Ten buvo mokykla, pas mokytojus. Na, tai įsilėido, parodėm studijų knygutes. Jiems buvo įdomu, klausinėjo kas čia dedas... Tai taip mes lyg ir per dvi dienas nuėjom iki Šiaulių. Vienąkart nakvojom kažkur apie Vandžiogalą, o antrąsyk – Dotnuvoj, pas vaistininką. Šiauliuose užėjom pas Budreikas, [Eduardas] jau buvo grįžęs. Prie vokiečių buvo gerai tas, kad jeigu gauni kokį [seną] bilietą, tai ištaisai datą ir gali važiuoti traukiniu. Taigi, mes išsitraukėm senus bilietus, pasitvarkėm datą ir [einam į stotį]. Tuščias visas peronas, vienas traukinys stovi, o mes dviese, tokie į banditus panašūs, įlipom į tą traukinį. Ir čia pat tuojau prieina kontrolieriai, matyt, matė, kad čia kokie tai... Patikrino, pažūrėjo. Mano bilietas buvo gerai pataisytas, viskas tvarkoj, o pažūri kaimyno – kad ten beveik praskusta, šviečias! Na tai „štrafė“ norėjo uždėti, bet nieko.... toliau nuvažiavom į namus. Toj kelionėj aš turėjau gerus batus, o Stellingio buvo nepatogūs, nutrynė kojas, jis net suplėšė marškinius autams ir keikė, kad sunki buvo šita kelionė... Iš tiesų, čia buvo tokia avantiūra...
 Paskui, kai aš jau buvau tėviškeje, man Petkevičiaus sūnus iš Kauno parašė laišką, kad jau oficialiai mes organizuojamės, jau reikia grįžti... Mat E. Budreika įstojo dirbti į Raudonojo kryžiaus ligoninę, tai toks svarbus reikalas, darbas, reikalingas karo sąlygomis. Beje, aš, tėviškėj ūky dirbau, tai irgi skaitėsi svarbus reikalas... Taip suorganizavo Raudonajam kryžui auditoriją, ten visi universiteto dėstytojai ateidavo. Tai mes grįžom ir jau tada paskaitos buvo, varėm labai dideliais tempais per 1943 m. vasarą, nei atostogų, nei nieko... Taip pusiau slapta ir mokėmės.
 – Jūs karo metais ir baigėt Universitetą?
 – Taip, pagreitintai dirbom žiemą vasarą, skubinom ir va prieš pat kada vokiečiai 1944 m. vasarą pralaimėjo [Lietuvoje], baigiau. Tai tada aš, Spelskis, Kubilius (iš viso gal aštuoni ar daugiau) padarėm diplominius darbus. Mano projekto tema buvo „Ritminės gimnastikos studija“ (Nasvytytės). Kovalskis buvo mūsų [diplominių darbų] vadovas, gynimui buvo sudaryta taryba, o patys gynimai vyko [Universiteto] pirmuose rūmuose, kur valgykla. Beje, iš pradžios buvo taip, kad kai antras kursas sumažėjo, tai mūsų kursą, kuris buvo didesnis, skirstė pusiau, mat S. Kudokas nebeturėjo savo kontingentą, tai dalis pas jį nuėjo. Aš pas Kovalskį likau. E. Budreika koku mėnesiu ar dviem anksčiau [už mane] gynėsi. O kada jau apgindavo [diplominį darbą], tai būdavo taip: Universitetas turėjo savo šriftą ir duodavo į spaustuvę tekstą ir šriftą kaip tai užantspauduotą, [ten] atspausdavo diplomą. Na, tai tada kai kuriems iš mūsų davė atsipausti kažkiek nuorašų, bet man ir visai mūsų grupei nebespėjo atsipausti, ir išdavė tik tokius pažymėjimus, kurių paskui, kai sugrįžo sovietai, nepripažino [kaip diplomų]. Tai tokia buvo istorija...
 – Kiek iš viso tada, 1944 m. baigė architektūros specialybę Kaune?
 – Galima suskaičiuoti: Stankevičius, Budreika, Spelskis, Šešelgis, dar viena pavardė užkrito...

Tęsinys kitame numeryje

MEČISLOVAS SAKALAUSKAS
KOPLYTĖLĖS • KOPLYTSTULPIAI
STOGASTULPIAI

2022 METŲ KALENDORIUS

Mečislovas Sakalauskas
Kopyltėlės. Kopyltstulpiai. Stogastulpiai.
2022 metų kalendorius. V., 2021
Dailininkė Rasa Janulevičiūtė

VDA leidyklos kalendorius jau tradiciškai toliau populiarinantis žinomo XX a. Lietuvos fotografijos meistro (g. 1928) kūrybą, įamžinusią mūsų liaudies mažosios sakralinės architektūros šedevrus.

Miesto erdvės kompleksiskumas: P. Cvirkos skvero Vilniuje pertvarkos galimybių studija

Atskiru leidiniu pasirodžiusi projektinė akademinė VDA VF Architektūros katedros studijų dalyko „Miesto erdvės kompleksiskumas ir architektūrinė idėja“ (kurso vadovas – prof. dr. Tomas Grunskis), skirta Architektūros vientisųjų ir magistro studijų programoms, užduotis, atlikta 2019 ir 2020 akademiais metais. Ji skirta šiuo metu aktualiai sudėtingos ir problemiškos Vilniaus miesto visuomeninės erdvės tyrimui.

Vilniaus dailės akademija. Metinės veiklos ataskaita. V., 2020

Tradicinė, jau 227-uosius metus gyvuojančios mūsų Akademijos metinės veiklos ataskaita.

Trumpai

• 2021 m. vasarą ant buvusio moterų Bernardinių vienuolyno sienos Užupyje (Malūnų g. 3) įgyvendintas VDA Vilniaus fakulteto Grafikos magistrantūros studijų programos studento Povilo Kupčinsko neofreskos projektas „Bernardinas Sienietis“ – piešinys ant sienos ugnimi, kuris buvo atrinktas Vilniaus miesto savivaldybės organizuojamo meno netikėtose erdvėse „Kuriu Vilnių“ konkurso metu (žr. nuotrauką) • Rugsėjo 26 – spalio 4 d. Nidos meno kolonijoje devintą kartą vyko tarptautinės dizaino kūrybinės dirbtuvės „New IDEa 2021“, kurias organizavo VDA Kauno fakulteto Dizaino katedra (projekto vadovas doc. Andrejus Repovas) • Spalio 8 d. Gdanskio dailės akademijos galerijoje buvo atidaryta tarptautinė studentų paroda „Intertwinings and interactions“. Paroda yra bendro 4 dailės akademijų (Gdanskio, Vroclavo, Vilniaus, Belgrado) tarptautinio projekto dalis. Projekte dalyvaujančios akademijos išpareigoja surengti savo parodines erdvėse bendrą keturių akademijų studentų grafikos, piešinių ar dailininko knygų parodą. Kiekvieną akademiją atstovauja 15 kuratoriaus atrinktų jaunųjų kūrėjų. Parodos Gdanske atidaryme dalyvavo ir VDA bei Grafikos programą atstovavo Vilniaus fakulteto Grafikos katedros prof. Kęstutis Vasiliūnas su Grafikos programos studentėmis: Gintare Počiūraite, Emilija Čypaite ir Marija Gabriele Karpute. 2022 m. sausį paroda bus eksponuojama Vroclavo dailės akademijoje, vasario 10 d. bus pristatyta VDA ekspozicijų salėse „Titanikas“ Vilniuje, o kovo–balandžio mėnesiais – Belgrade • VDA Architektūros katedra, Atviroji dailės, dizaino ir architektūros mokykla (ADDAM) ir Lietuvos dailės ugdytojų draugija (LDUD) organizuoja nacionalinį mokinių piešinių konkursą „Ateities miestai“, kuris vyks iki 2022 m. sausio 10 d. Įžanginis konkurso pristatymas, temos paaiškinimas, supažindinimas su VDA Architektūros katedra vyko spalio 22 d. simpoziumo „Mėninio ugdymo gerinimas: pedagogų patirtys, tyrimai, kūrybinė raiška“ metu • VDA Dizaino inovacijų centras padėjo įsteigti atžalinę įmonę UAB „9876543210“. Ji įgyvendina unikalų MTEP projektą audiovizualinių technologijų srityje – plėtoja preciziškų mikrofilmavimų technologiją mikro objektų (pavyzdžiui vabzdžio akies), plika akimi nematomų procesų (vandens lašo susiformavimo) videofiksavimui. 2022 m. pradžioje planuojama sukurti preciziškų mikrofilmavimų technologijos prototipą (t. y. bus pasiektas 7 MTEP lygis) • 2020 m. liepą į apyvarą paleista Grafikos katedros vedėjos prof. Marijos Marcelionytės-Paliukės sukurta moneta „Viltis“ (5 eur nominalas) 15-ajame prestižiniame tarptautiniame proginių monetų konkurse „Monetų žvaigždynas – 2021“ (eng. *Coin Constellation–2021*; rus. *Монетное созвездие–2021*) Rusijoje pelnė II vietą unikalios koncepcijos kategorijoje • VDA atnaujina 2019 m. pradėtą ir didžiulio visuomenės susidomėjimo sulaukusį viešų paskaitų ciklą „Aktualioji dailėtyra“. Jame Vilniaus fakulteto Dailės istorijos ir teorijos katedros dėstytojai, absolventai, VDA Dailėtyros instituto mokslininkai, projekto partnerio – Nacionalinės dailės galerijos (Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus) dailėtyros lauko profesionalai pristatys naujausius tyrimus ir atradimus dailės, dizaino ir architektūros istorijos, paveldo, kolekcionavimo bei šiuolaikinio meno procesų srityse. Paskaitos vyks spalio 12 d. – gruodžio 14 d. (antradieniais) Nacionalinės dailės galerijos Konferencijų ir

kultūros renginių salėje, taip pat bus tiesiogiai transliuojamos • Minint 1831 m. sukilimo Lietuvoje vado, generolo Antano Gelgaudo (1792–1831) žūties 190-ąsias metines Jurbarko švietimo centras kartu su partneriais Vilniaus dailės akademija, VšĮ Jurbarko turizmo ir verslo informacijos centru bei Vinco Grybo memorialiniu muziejumi organizavo respublikinį mokinių piešinių konkursą–parodą, skirtą Antano Gelgaudo atminimui. Konkurse dalyvavo Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų 9–12 klasių ir meno mokyklų mokiniai. Nugalėtojų iškilmingas apdovanojimas įvyko spalio 11 d. Panemunės pilyje • Skulptorius prof. Henrikas B. Andersenis rudens semestre vėl ėmėsi skaityti ir moderuoti internetinių paskaitų ir menininkų pokalbių ciklo tęsinį VDA studentams ir KUNO tinklo studentams. Internetinės paskaitos anglų kalba vyks trečiadieniais 17 val., nuo spalio 6 d. iki gruodžio 15 d. •

LIETUVIŲ DAILININKAI

Tapytojas ir dailėtyrininkas Antanas Rūkštelė (1906 10 22–1990 10 06). Iš: *Lietuvių dienos*. 1955. Nr.7